

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Golfbaan Lagerwoude

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport

6 april 2009 / rapportnummer 2216-31

1. HOOFDPUNTEN VAN HET MER

Fortis Vastgoed BV wil een gebied van ca. 100 ha op Voorne transformeren van agrarisch gebruik naar een golfbaan in combinatie met woningen en golfgerelateerde bebouwing. Hiervoor is een wijziging nodig van bestemmingsplannen in drie gemeenten: Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis. Er is besloten de bestemmingsplannen te herzien door middel van één intergemeentelijk bestemmingsplan. Ten behoeve van de besluitvorming hierover door het bevoegd gezag (de drie gemeenteraden) wordt een milieueffectrapport (MER) opgesteld. De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) is gevraagd een advies voor richtlijnen uit te brengen.¹

De Commissie beschouwt de volgende punten als essentiële informatie in het milieueffectrapport. Dat wil zeggen dat het MER onvoldoende basis biedt voor het meewegen van het milieubelang in de besluitvorming, als de volgende informatie ontbreekt:

- Een beschrijving van het totale plan en de mogelijke (inrichtings)-alternatieven en varianten daarop;
- Een adequate beschrijving van de aanwezige cultuurhistorische- (waaronder archeologische) en natuurwaarden en een beschrijving van de (mogelijke) positieve en negatieve effecten van het voornemen hierop;
- Het huidige autoverkeer en de toename hiervan op het wegennet in het studiegebied, alsmede de gevolgen voor het woon- en leefmilieu;
- Een zelfstandig leesbare samenvatting waarin de belangrijkste punten duidelijk zijn weergegeven voor besluitvormers en burgers.

In de volgende hoofdstukken geeft de Commissie in meer detail weer welke informatie in het MER moet worden opgenomen. De Commissie bouwt in haar advies voort op de startnotitie. Dat wil zeggen dat in dit advies niet wordt ingegaan op de punten die naar de mening van de Commissie in de startnotitie voldoende aan de orde komen.

2. ACHTERGROND EN BESLUITVORMING

2.1 Doelstelling en achtergrond

Beschrijf in het MER de doelstellingen op het gebied van golf, woningbouw, toegankelijkheid voor niet-golfende recreanten en natuurontwikkeling. Het is wenselijk om de doelen zo te beschrijven dat ze in twee stadia in het planvormingsproces een rol kunnen vervullen:

- bij de afbakening van te beschrijven alternatieven en het verhelderen waarom andere oplossingsrichtingen buiten beschouwing worden gelaten;
- bij de rangschikking van alternatieven op doelbereik.

Recent onderzoek in opdracht van de NVG naar het gedrag van golfers² heeft aangetoond dat niet het aantal personen, maar het aantal rondjes per golfer

---

¹ Voor de samenstelling van de werkgroep en overige technische aspecten van de m.e.r.-procedure, zie bijlage 1.

² Creative Marketing Results: Strategische visie NVG: forecast 2015, februari 2008.

bepaalt of een baan in een bepaalde regio rendabel kan worden geëxploiteerd. Ga daarom in het MER bij de onderbouwing van rentabiliteit van het initiatief na of deze nieuwe inzichten tot andere uitkomsten leiden.

2.2 Beleidskader

In de startnotitie wordt een beschrijving gegeven van het beleidskader voor het gebied. Neem deze over in het MER en geef aan welke randvoorwaarden dit stelt aan het voornemen. Ga tevens in op de mogelijkheid van externe werking op Natura 2000-gebieden in de omgeving.

Momenteel wordt op basis van de Wet op de archeologische monumentenzorg (Wamz 2007) gemeentelijk archeologiebeleid ontwikkeld. Dit beleid kan verschillend zijn voor de drie betrokken gemeenten. Geef in het MER aan of dit het geval is en zo ja, wat de consequenties daarvan zijn voor het plan.

2.3 Te nemen besluit(en)

In de startnotitie wordt aangegeven dat het voornemen planologisch mogelijk zal worden gemaakt door middel van een intergemeentelijk bestemmingsplan. Geef in het MER tevens aan welke besluiten, vergunningen en ontheffingen verder nog nodig (kunnen) zijn voor realisatie van de golfbaan en bebouwing en geef aan door wie deze besluiten moeten worden genomen.

3. VOORGENOMEN ACTIVITEIT EN ALTERNATIEVEN

3.1 Algemeen

De voorgenomen activiteit betreft het realiseren van een 18-holes golfbaan met een 9-holes oefenbaan, driving range, clubgebouw en bijbehorende voorzieningen, alsmede realisatie van 19 woningen en ca. 22,5 ha natuur. Het totale plangebied bedraagt ca 85 ha.

Beschrijf in het MER:

- de inrichting van de golfbaan en de mogelijke varianten daarop;
- locatie en bouwwijze van golfgerelateerde bebouwing;
- de beoogde toe- en afvoerroutes naar de golfbaan (zowel voor wegverkeer als overig verkeer, inclusief voetgangers), aantallen en locatie van parkeerplaatsen;
- de bezoekersaantallen (geef tevens aan op welke prognoses deze zijn gebaseerd), de verdeling van bezoekers over de dag, de week en het jaar en over vervoerswijzen;
- de locatie, bouw- en funderingswijze van de huizen en mogelijke varianten daarop;
- de infrastructuur binnen het golfterrein en de toegankelijkheid per fiets of te voet voor niet-golfende recreanten (welke groepen, voorzieningen en veiligheidsmaatregelen);
- de beoogde natuurdoeltypen;
- de beoogde aanlegwijze (grondverzet/-vergraving, grondbalans, ontwatering/waterhuishouding, aanwezige bodemverontreiniging en hoe daarmee om te gaan).

3.2 Alternatieven en meest milieuvriendelijk alternatief

In de startnotitie worden twee alternatieven geschetst; het basisalternatief en het golfalternatief. Bij dit laatste worden geen woningen gerealiseerd. Tijdens het locatiebezoek, dat de Commissie bracht op 24 februari 2009, heeft de initiatiefnemer aangegeven dat het golfalternatief niet langer als haalbaar wordt beschouwd en dus niet in het MER zal worden meegenomen.

De initiatiefnemer heeft hoge ambities op het gebied van landschappelijke inpassing, natuur en milieu. De Commissie adviseert daarom als volgt te werk te gaan:

1. Inventariseer de (mogelijke) milieugevolgen;
2. Optimaliseer het ontwerp zodanig, dat er zo min mogelijk negatieve milieugevolgen optreden en zoveel mogelijk kansen op het gebied van waterbeheer, duurzaamheid, landschappelijke inpassing, inpassing van cultuurhistorische waarden en natuurontwikkeling worden benut. Dit is het meest milieuvriendelijk alternatief (mma);
3. Ontwikkel het voorkeursalternatief (vka) door de onderdelen die technisch niet realiseerbaar of financieel onhaalbaar zijn te schrappen. Motiveer de keuzes.

Bij de ontwikkeling van het mma mag een eerder vastgesteld budget geen rol spelen. De Commissie adviseert bij de ontwikkeling van het mma aan de volgende zaken specifiek aandacht te besteden:

- De locatie van de woningen en natuur in relatie tot minimale aantasting van aanwezige natuurwaarden en (nog te inventariseren) archeologische vindplaatsen (behoud *in situ*);
- Een natuurvriendelijke opzet en beheer van de golfbaan (conform CtG), met minimaal gebruik van kunstmest en/of gewasbescherming op toekomstige baan (tees, fairways, greens);
- Duurzame opzet van de geplande woningen, waarbij gedacht kan worden aan mogelijkheden als zonne-energie, warmtepompen en mogelijkheden om gebruikswater vanuit de woningen te zuiveren via een helofytenfilter zodat dit op de golfbaan kan worden ingezet voor beregening;
- Optimale landschappelijke inpassing van fort Pentserdijk, rekening houdend met het historische open schootsveld.³

3.3 Referentie

Beschrijf de bestaande toestand van het milieu in het studiegebied en de te verwachten milieutoestand als gevolg van de autonome ontwikkeling, als referentie voor de te verwachten milieueffecten. Daarbij wordt onder de 'autonome ontwikkeling' verstaan: de toekomstige ontwikkeling van het milieu, zonder dat de golfbaan en woningbouw worden gerealiseerd. Ga bij deze beschrijving uit van ontwikkelingen van de huidige activiteiten in het studiegebied en van nieuwe activiteiten waarover reeds is besloten.

In de startnotitie wordt als 'autonome ontwikkeling' aangegeven dat de ecologische verbindingszone er niet komt. Dit moet dan in het MER aannemelijk worden gemaakt.⁴

---

³ In zienswijzen 3 van de VVBV, 4 van het Zuid-Hollands landschap en 6 van dhr. Edzes, wordt hierop gewezen.

4. BESTAANDE MILIEUSITUATIE EN MILIEUGEVOLGEN

4.1 Bodem en water

Algemeen

Beschrijf de huidige en toekomstige situatie van het grond- en oppervlaktewatersysteem voor zover relevant voor het realiseren van de doelstellingen (onder andere belangrijk bij de golfbaan en de aanleg van de ecologische verbindingzone). Ga daarbij in op:

- de geo(morfo)logie en de samenstelling van de bodem (zand/klei); geef ook aan of en waar zich ondoordringbare lagen in de bodem bevinden;
- het optreden van lokale kwel of infiltratie;
- de stijghoogtes en freatische grondwaterstanden;
- oppervlaktewaterpeilen en de fluctuaties daarin;
- zoutgehaltes van de verschillende lagen in het grondwatersysteem.

Water

Geef voor de verschillende inrichtingsalternatieven voor de golfbaan aan:

- hoeveel open water en (inclusief eventueel helofytenfilter) wordt voorzien;
- hoe de vijvers gevuld worden;
- de beoogde diepte van de vijvers;
- wat het effect zal zijn van deze vijvers op het grondwatersysteem (kwantiteit en kwaliteit) in het studiegebied;
- of en in welke mate het alternatief een toename van zoute kwel kan veroorzaken.

Bodem

Geef aan of er verontreinigingen van de bodem in het plangebied bekend zijn en hoe hiermee wordt omgegaan. Geef aan welk reliëf er in het inrichtingsplan van de golfbaan voorzien wordt en waar de hiervoor benodigde grond vandaan komt. Presenteer in het MER de grondbalans.

4.2 Natuur

Algemeen

Het MER moet duidelijk maken welke gevolgen de voorgenomen activiteit kan hebben op de natuur. Op basis van de natuurwet- en regelgeving moeten veel natuurgevolgen gedetailleerd onderzocht worden. De Commissie vindt het belangrijk dat, los van de wet- en regelgeving, in het MER op hoofdlijnen een algemeen beeld wordt geschetst van de huidige situatie, de autonome ontwikkeling en de effecten op de natuur in het studiegebied.

Geef aan welke kenmerkende habitats en soorten (beschermde soorten en rode lijst-soorten) aanwezig zijn in het studiegebied en wat de verwachte autonome ontwikkeling van de natuur in het gebied is. Beschrijf de huidige bemestingsdruk en het gebruik van gewasbeschermingsmiddelen. Geef aan wat de gevolgen van het huidige gebruik voor de huidige en potentiële natuurwaarden zijn. Ga daarna in op de ingreep-effect relatie tussen de voorgenomen activiteit en de in het plangebied aanwezige natuurwaarden. Geef aan welke natuurdoeltypen worden ontwikkeld en voor welke dieren en planten

---

⁴ In zinswijze 3 (Vereniging Verontruste Burgers Voorne) wordt aangegeven dat realisatie van de EHS los staat van het voornemen.

aanzienlijke positieve of negatieve gevolgen te verwachten zijn, wat de aard van de gevolgen is en wat deze gevolgen voor de populaties betekenen.

Gebiedsbescherming⁵

Beschrijf de mogelijke invloed van het voornemen op beschermde natuurgebieden, zoals Natura 2000-gebieden en de ecologische hoofdstructuur (EHS).⁶ Maak onderscheid tussen de verschillende gebieden en geef hiervan de status aan. Geef in het MER per gebied:

- de begrenzingen van het gebied aan op kaart, inclusief een duidelijk beeld van de ligging van het plangebied;
- de afstanden van de voorgenomen activiteit tot de beschermde gebieden of kaarten met een duidelijke schaal waarvan dit is af te leiden.

Geef voor de Natura 2000- gebieden Haringvliet en Voordelta

- de instandhoudingsdoelstellingen⁷ voor de verschillende soorten en habitats en of sprake is van een behoud- of verbeterdoelstelling;
- de landelijke staat van instandhouding⁸ en de huidige relatieve betekenis van dit gebied voor de verschillende soorten en habitats.

Bepaal in hoeverre het voornemen invloed kan hebben (al dan niet in cumulatie met andere activiteiten of handelingen) op de Natura 2000-gebieden Haringvliet en Voordelta door aantasting van foerageergebieden voor ganzen uit deze gebieden (externe werking). Als op grond van objectieve gegevens niet kan worden uitgesloten dat het voornemen, afzonderlijk of in combinatie met andere plannen of projecten, significante gevolgen kan hebben voor het Natura 2000-gebied, geldt dat een passende beoordeling opgesteld moet worden, waarbij rekening wordt gehouden met de instandhoudingsdoelstellingen van dat gebied.⁹ Maak bij deze beoordeling gebruik van langjarige telgegevens van het voorkomen van de betreffende soorten in het gebied.

Geef aan wat de gevolgen van het voornemen zijn voor de provinciale ecologische hoofdstructuur (PEHS). Besteed hierbij specifiek aandacht aan de positieve gevolgen van de aanleg van de ecologische verbindingzone als onderdeel van de golfbaan.

Soortenbescherming¹⁰

Beschrijf welke door de Flora- en faunawet beschermde soorten te verwachten zijn in het plangebied, geef aan tot welke categorie deze soorten behoren¹¹ en geef een gemotiveerde selectie van aanwezige Rode Lijst-soorten. Geef aan

---

⁵ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de Natuurbeschermingswet 1998 en de specifieke gebiedsbescherming.

⁶ Naast Natura 2000 en de EHS gebieden zijn er andere beschermde gebieden, zoals beschermde natuurmonumenten (art. 10 Natuurbeschermingswet 1998), beschermde leefomgevingen (art. 19 Flora- en faunawet) en gebieden die vanwege internationale verdragen daartoe zijn aangewezen (art. 27 Natuurbeschermingswet 1998). Elk gebied kent zijn eigen beschermingsregime.

⁷ Voor de Vogelrichtlijngebieden gelden instandhoudingsdoelstellingen, te vinden in de aanwijzingsbesluiten van deze gebieden. Op dit moment lopen procedures om Natura 2000-gebieden aan te wijzen: de Habitatrictlijngebieden worden daarmee aangewezen en de Vogelrichtlijngebieden worden opnieuw aangewezen. Hiervoor worden eerst ontwerp-aanwijzingsbesluiten genomen en vervolgens definitieve aanwijzingsbesluiten. Beschrijf in het MER, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen van de Vogelrichtlijngebieden en, indien van toepassing, de instandhoudingsdoelstellingen uit de ontwerp-aanwijzingsbesluiten.

⁸ Zie de profielendocumenten van LNV.

⁹ Art. 19f Natuurbeschermingswet 1998.

¹⁰ Op de website www.minlnv.nl/natuurwetgeving is uitgebreide informatie te vinden over de soortenbescherming, waaronder de systematiek van de Flora en faunawet en de vereisten voor het verkrijgen van ontheffingen voor verboden handelingen.

¹¹ Er wordt onderscheid gemaakt tussen de categorieën: tabel 1 (algemeen), 2 (overig) en 3 (bijlage IV HR/ bijlage 1 AMvB) soorten en vogels.

welke inventarisaties hiertoe zijn verricht (uitvoerder, aantal veldbezoeken, methode en jaargetijde waarin de inventarisaties zijn uitgevoerd). Ga in op de mogelijke gevolgen van het voornemen op de standplaats (planten) of het leefgebied (dieren) van de aangetroffen soorten en bepaal in hoeverre verbodsbepalingen¹² mogelijk overtreden worden. Houd hierbij in het bijzonder rekening met de vliegroutes en foerageergebieden van vleermuizen (beïnvloeding door verlichting en / of geluid). Beschrijf mitigerende maatregelen die de aantasting kunnen beperken of voorkomen. Geef tevens aan op welke wijze bij de uitvoering van het voornemen wordt omgegaan met de aanwezige soorten en op welke wijze een duurzaam leefgebied aan deze soorten wordt geboden. Geef ook aan welke kansen de inrichting van de ecologische verbindingzone deze soorten biedt.

4.3 Landschap en cultuurhistorie

Landschap

Beschrijf de effecten van het voornemen op het bestaande landschapsbeeld en de aanwezige bovengrondse cultuurhistorische waarden, waaronder Fort Pentersdijk. Maak duidelijk in hoeverre deze waarden sturend zijn voor het ontwerp van de golfbaan en woningbouw.

Archeologie

In het plangebied Lagerwoude zelf zijn vooralsnog nauwelijks archeologische vindplaatsen bekend. In de omgeving echter wel (woonplaatsen IJzertijd en Romeinse tijd langs voormalige Middeleeuwse waterloop de Strijpe aan de noordkant en langs de Middeleeuwse waterloop de Gote/Goot aan de zuidkant). In het gebied heeft tot nu toe weinig archeologisch onderzoek plaatsgevonden. Het is niet onwaarschijnlijk dat er zich nog (veel) niet-ontdekte vindplaatsen, met name uit de IJzertijd en Romeinse Tijd, bevinden. Deze zouden dan verwacht worden onder een 'deken' van Laat-Middeleeuwse klei. De verwachting is dat mogelijk aanwezige vindplaatsen zeer goed geconserveerd zijn. Met klei afgedekte 'wetland-landschappen' gelden internationaal als zeer zeldzame en waardevolle 'bodemarchieven'. Vergankelijk materiaal (zaden, vruchten, houten huisconstructies, gebruiksvoorwerpen van hout of bot etc.) is bijna zeker goed bewaard gebleven. Dergelijke bodemarchieven in Nederland staan ernstig onder druk (onder meer door voortgaande polderpeilverlaging). Dit bodemarchief kan *direct* verstoord worden, door grondroerende activiteiten (zoals het graven van waterpartijen of funderen van bouwwerken) beïnvloed worden, maar ook *indirect*, doordat wijzigingen in het grondwaterpeil de conserveringscondities beïnvloeden.¹³

Inventariseer daarom in hoeverre er (mogelijk) archeologische vindplaatsen in het plangebied aanwezig zijn. Voer hiertoe allereerst een KNA-conform¹⁴ bureauonderzoek uit. Indien hieruit blijkt dat er mogelijk vindplaatsen aanwezig zijn of dat een kennislacune op dit punt aanwezig is, dient in het gebied een inventariserend veldonderzoek (IVO) door middel van grondboringen plaats te vinden op de locaties waar grondroerende activiteiten plaats gaan vinden. Dit onderzoek moet voldoen aan de KNA en de richtlijnen van de provincie Zuid-Holland of de gemeente (als de gemeente eigen archeologiebeleid heeft).

---

¹² De verbodsbepalingen zijn opgenomen in art. 8 (planten) en 9 - 12 (dieren) van de Flora- en faunawet.

¹³ Resten van organisch materiaal die eeuwenlang bewaard zijn gebleven doordat ze onder de grondwaterspiegel van lucht zijn afgesloten, kunnen bij blootstelling aan zuurstof binnen enkele maanden vergaan.

¹⁴ KNA: kwaliteitsnorm Nederlandse archeologie.

Beschrijf de effecten van de inrichtingsvarianten van het voornemen op eventueel aanwezige archeologische vindplaatsen. Ga hierbij met name in op graaf- en funderingswerkzaamheden. Geef daarnaast aan of het grondwaterpeil door de werkzaamheden beïnvloed kan worden en of dit effect kan hebben op conservering van het bodemarchief. Indien ter plaatse behoudenswaardige archeologie aanwezig is die bedreigd wordt door de voorgenomen graafwerkzaamheden, kan planaanpassing worden overwogen ten behoeve van behoud 'in situ'.

4.4 Bezoekersaantallen, verkeer en verkeersgerelateerde effecten

De bezoekersaantallen van de golfbaan zijn op zichzelf geen milieueffect, maar kunnen wel effecten op de luchtkwaliteit en geluidshinder veroorzaken. Beschrijf in het MER:

- het huidige gebruik en de toename van autoverkeer op het wegennet in het plangebied;
- hoe de verdeling van het aantal bezoekers van de golfbaan zal zijn over de week en het jaar, inclusief een inschatting van de waarschijnlijke herkomst van de bezoekers;
- tot welke totale aantallen bezoekers dit leidt en wat het maximale aantal mensen is dat gelijktijdig aanwezig zal zijn;
- van wat voor vervoerswijze deze bezoekers naar verwachting gebruik zullen maken en tot welke aantallen parkeerplaatsen dit leidt.

Ga voor de berekening van deze bezoekersaantallen uit van de te verwachten drukte op een maatgevende dag (bijvoorbeeld de 5^e drukste dag per jaar) en toets daarbij in hoeverre het gegenereerde verkeer effect heeft op verkeersveiligheid, geluidshinder en luchtkwaliteit. Ga bij al deze berekeningen uit van het prognosejaar 2020 of later. Geef aan op welke gegevens de prognoses gebaseerd zijn.

Het is niet te verwachten dat de grenswaarden uit de Wet milieubeheer zullen worden overschreden. In het MER moet dit aannemelijk worden gemaakt.¹⁵ Indien niet aannemelijk kan worden gemaakt dat aan de grenswaarden wordt voldaan, moet een modelberekening worden uitgevoerd conform de regeling beoordeling luchtkwaliteit (2007).

Beschrijf in het MER de veranderingen die optreden in de geluidsbelasting langs de belangrijkste ontsluitingswegen in en om het plangebied. Geef de geluidsbelasting door verkeer weer in de geluidsmaat L_{den} .

5. OVERIGE ASPECTEN

Leemten in milieu-informatie

Geef aan over welke milieuaspecten geen informatie kan worden opgenomen vanwege gebrek aan gegevens, welke onzekerheden hierdoor blijven bestaan en wat dit betekent voor het besluit. Geef een indicatie in hoeverre op korte termijn de informatie beschikbaar zou kunnen komen.

---

¹⁵ Zie ook de uitspraak van de Afdeling Bestuursrecht van de Raad van State op 14 maart 2007, zaaknummer 200603906/1, Nijmegen.

Evaluatieprogramma

Het bevoegd gezag moet bij het besluit aangeven hoe en op welke termijn een evaluatieonderzoek verricht zal worden om de voorspelde effecten met de daadwerkelijk optredende effecten te kunnen vergelijken en zo nodig aanvullende mitigerende maatregelen te treffen. Het verdient aanbeveling dat de initiatiefnemer in het MER reeds een aanzet geeft tot een evaluatieprogramma en daarbij een verband legt met geconstateerde onzekerheden.

Vorm en presentatie

De Commissie adviseert in het MER ten minste een recente kaart op te nemen waarop alle in het MER gebruikte topografische namen goed leesbaar zijn. Maak zoveel mogelijk gebruik van kaarten, figuren en tabellen.

Samenvatting van het MER

De samenvatting is het deel van het MER dat vooral wordt gelezen door besluitvormers en insprekers. Daarom verdient dit onderdeel bijzondere aandacht. De samenvatting moet als zelfstandig document leesbaar zijn en een goede afspiegeling zijn van de inhoud van het MER. Ga in de samenvatting in ieder geval in op effecten op beschermde soorten en (positieve of negatieve) effecten op beschermde gebieden zoals Natura 2000 en de EHS.

BIJLAGE 1: Projectgegevens

Initiatiefnemer: Fortis Vastgoed Ontwikkeling N.V.

Bevoegd gezag: gemeenteraad Westvoorne, gemeenteraad Brielle en gemeenteraad Hellevoetsluis

Besluit: Vaststellen intergemeentelijk bestemmingsplan

Categorie Gewijzigd Besluit m.e.r. 1994: C10.2

Activiteit: Aanleg van een golfbaan in combinatie met woningen en nieuwe natuur

Zienswijzen:

De Commissie heeft kennis genomen van de zienswijzen en adviezen, die zij van het bevoegd gezag heeft ontvangen. Dit advies verwijst naar een reactie als die nieuwe inzichten naar voren brengt over specifieke lokale milieumomstandigheden of te onderzoeken alternatieven. Een overzicht van de zienswijzen en adviezen is opgenomen in bijlage 2.

Procedurele gegevens:

aankondiging start procedure in Weekblad Westvoorne/ Groot Hellevoet / Het Briels Nieuwsland van: 28 januari 2009

advies aanvraag: 26 januari 2009

ter inzage legging: 29 januari 2009 tot en met 12 maart 2009

richtlijnenadvies uitgebracht: 6 april 2009

Werkwijze Commissie bij richtlijnenadvies:

In dit advies geeft de Commissie aan welke onderwerpen naar haar mening behandeld dienen te worden in het MER en met welke diepgang. De Commissie neemt hierbij de startnotitie als uitgangspunt

Samenstelling van de werkgroep:

Per project stelt de Commissie een werkgroep samen. De werkgroepsamenstelling bij het onderhavige project is als volgt:

ir. ing. R.B. Buiting

mr. F.W.R. Evers (voorzitter)

dr. R.M. van Heeringen

MSc. B.J.H. Koolstra

drs. G. Korf (werkgroepsecretaris)

ing. B. Peters

BIJLAGE 2: Lijst van zienswijzen en adviezen

1. B. en M. van Dessel, Brielle
2. Waterschap Hollandse Delta, Ridderkerk
3. Vereniging Verontruste Burgers van Voorne, Oostvoorne
4. Stichting Het Zuid-Hollands Landschap, Rotterdam
5. Rijksdienst voor Archeologie, Cultuurlandschap en Monumenten, Amersfoort
6. H.J. Edzes en H.A. Edzes van Loon, Tint

Verslag hoorzitting 10 februari 2009

Advies voor richtlijnen voor het milieueffectrapport Golfbaan Lagerwoude

Fortis Vastgoed BV wil op Voorne een golfbaan aanleggen in combinatie met woningen en golfgerelateerde bebouwing. Hiervoor is een wijziging nodig van bestemmingsplannen in drie gemeenten: Westvoorne, Brielle en Hellevoetsluis. Voor besluitvorming hierover wordt een m.e.r. doorlopen.

ISBN: 978-90-421-2660-2

Commissie voor de
milieueffectrapportage

Arthur van Schendelstraat 800 Utrecht

T 030 - 234 76 66

F 030 - 233 12 95

E mer@eia.nl

W www.commissiemer.nl

